

Opettajakorkeakoulut aloittavat koulutusviennissä yhteistyön

Kaikki viisi Suomessa toimivaa ammatillista opettajakorkeakoulua ovat ryhtyneet koulutusviennissä markkinointiyhteistyöhön. HAAGA-HELIAn, Hämeen, Tampereen, Jyväskylän ja Oulun seudun ammattikorkeakoulujen yhteydessä toimivat opinahjot tekivät yhteistyösopimuksen viime keväänä.

- Olemme muun muassa tehneet palveluksistamme yhteisen englanninkielisen esitteen, jota voimme käyttää messuilla, vientitilaisuuksissa ja muussa tiedottamisessa, kertoo HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun Ammatillisen opettajakorkeakoulun johtaja **Jari Laukia**.

Opettajakorkeakoulujen johtajat tapaavat kerran kuussa. Kustakin korkeakoulusta on valittu yhdyshenkilö, joka pitää keskusteluyhteyttä muihin yhdyshenkilöihin. Näin pyritään välittämään koko verkostolle ajantasaista tietoa koulutusvientiin liittyvistä asioista ja tapahtumista.

- Kullakin opettajakorkeakouluilla on erilaisia kokemuksia ja erilaista osaamista kansainvälisestä koulutustoiminnasta, jotka kyetään verkostossa jakamaan ja hyödyntämään. Verkosto tarjoaa hyvän mahdollisuuden myös tuotekehittelyyn.

- Koulutusvienti on meille kaikille suhteellisen uutta. Toteutetut koulutuk-

set ovat olleet tähän asti pienimuotoisia. Parinkymmenen opettajan koulutus ei tuota vielä vaikeuksia, mutta jos kysymyksessä on laajamittaisempi koulutus koskien vaikkapa tuhansia opettajia, niin eihän siihen kenenkään rahkeet yksin riitä.

Laukia muistuttaa, että monissa maisa ammatillisen koulutuksen opettajilla ei ole minkäänlaista koulutusta ja työkokemustakin heillä on vähäisesti. Kiinnostusta koulutuksen laadun kehittämiseen maailmalla kuitenkin on. Verkosto pyrkii omalla toiminnallaan ja markkinoinnillaan viestittämään, että ammatillista opettajankoulutusta kehittämällä voidaan kehittää myös yhteiskuntaa ja elinkeinoelämää.

Englanninkielinen opetus helpotti viennin aloitusta

Kansainvälinen toiminta on HAAGA-HELIAssa yksi strateginen painopistealue. Ammattikorkeakoululla on noin 200 partneriyli-

opistoa eri puolilla maailmaa. Opettajakorkeakoulun osalta partnerikorkeakoulujen verkosto ulottuu Etelä-Koreasta Venäjän kautta Eurooppaan ja Yhdysvaltoihin.

- Käytämme oman ammattikorkeakoulumme verkostoja. Näiden lisäksi opettajakorkeakoululla on kymmenkunta partnerikorkeakoulua. Olemme pyrkineet harjoittamaan yhteistyötä niiden kanssa mahdollisimman aktiivisesti, Laukia toteaa.

Opettajakorkeakoulussa aloitettiin vuonna 2004 englanninkielinen koulutus pääsääntöisesti ulkomailta tulleille, mutta Suomessa asuville opiskelijoille, joilla on ollut vaikeuksia opiskella suomen kielellä puutteellisen kielitaidon vuoksi. Koulutukseen on haettu yhteisvalinnan kautta.

- Hakijoita on tavallisesti ollut aina toista sataa, joista vain parikymmentä on voitu ottaa mukaan. Heti alusta alkaen koulutus on ollut yllättävän suositua.

Jari Laukian mielestä Saudi-Arabia on esimerkki maasta, jossa halutaan lähteä kehittämään yhteiskuntaa koulutusjärjestelmän uudistamisen kautta. Elinkeinoelämää on monipuolistettava, koska öljy loppuu joskus.

Valmistuttuaan opiskelijat ovat jääneet työskentelemään Suomeen sijoituen sellaisiin ammattikorkeakouluihin ja toisen asteen ammatillisiin oppilaitoksiin, joissa on ollut englanninkielistä opetusta.

Laukian mukaan loikka koulutusviennin aloittamiseen ei ollut pitkä, kun opettajakorkeakoululla oli englanninkielisen koulutuksen lisäksi runsaasti kokemusta maksullisesta koulutustoinnista, joka oli liittynyt erilaisiin kehittämishankkeisiin ja opettajien täydennyskoulutukseen.

- Haimme kontakteja ulkomailta osittain näiden partneri yliopistojen kautta. Meillä on myös henkilökunnassa ulkomailta asuneita tai ulkomaalaisia taustaisia henkilöitä, joiden verkostoja olemme voineet hyödyntää.

Partneri-instituutit ovat useimmiten rekrytoineet opiskelijat ulkomailta ja maksaneet kyseisen koulutuksen. Opettajakorkeakoulu on toteuttanut koulutuksen joko ulkomailta tai kotimaassa. Kun opettajankoulutus ei valmista tutkintoon, sen toteuttamista eivät rajoita lainsäädännön ahtaat tulkinnat. Koulutusviennin luettavia hankkeita, joissa opiskeluryhmien koko on ollut 20–30 opiskelijaa, on tähän mennessä toteutettu kolme.

Etelä-Korean ja Saudi-Arabian opettajille täydennyskoulutusta

Ammatillinen opettajakorkeakoulu toteutti ensimmäisen koulutusvientihankkeen Ruotsiin vuosina 2009–2010. Ruotsalainen koulutusorganisaatio esitti opiskelijoita, joista

HAAGA-HELIAssa valittiin sellaiset henkilöt, joiden uskottiin taustansa ja kielitaitonsa vuoksi selviytyvän 60 opintopisteen opinnoista. Opintojen edellytettiin myös hyödyttävän heitä sijoittumisessa työelämään.

- Opiskelijoiden joukossa oli sekä ruotsalaisia että maahanmuuttajataustaisia henkilöitä. Opetus tapahtui englanninkielellä.

Koulutus toteutettiin suurimmaksi osaksi verkko-opiskeluna, jossa työvälineinä käytettiin videoita, ääntä, kuvaa ja tekstiä. Muutaman kerran suomalaisohjaaja kävi paikan päällä keskustelemassa opiskelijoiden kanssa ja organisoimassa opetusharjoitteluja.

Ruotsalaisten koulutus onnistui erinomaisesti ja siitä saatiin kiittävää palautetta. Myönteinen kokemus kannusti jatkamaan. Ruotsalaisille tarjotun täydellisen opettajakoulutuksen jälkeen toteutettiin neljä muutamien viikkojen mittaista koulutusprojektia, kahdelle Etelä-Koreasta ja kahdelle Saudi-Arabiasta saapuneelle opiskelijaryhmälle.

- He olivat sikäläisten ammattioppilaitosten opettajia, jotka tulivat meille täydennyskoulutukseen. Pyrimme järjestämään heidän opiskeluolosuhteensa mahdollisimman miellyttäväksi aina maajoitusta ja muita aktiviteetteja myöten.

Laukian mielestä kansainvälisessä toiminnassa on kulttuurien välinen kohtaaminen aina läsnä. Se korostuu erityisesti toimittaessa ulkomailta. Koulutus, opettajankoulutus erityisesti, on aina kytköksissä kunkin alueen kulttuuriin ja historiaan.

- Opettajankoulutukseen liittyvät perusprinsiipit ovat kuitenkin tukeutuneet suomalaisen ja HAAGA-HELIALaiseen näkemykseen opettamisesta ja opettajan työstä sekä omaan osaamiseemme.

Ulkomaalaiset ovat nimenomaan kiinnostuneita maineikkaasta suomalaisesta koulutusjärjestelmästä ja hakevat sen mallinnuksia omaan maahansa. Käyttäjälähtöisesti ja yhteistyön kautta pyritään kehittämään opettajan työtä ja opetusta kohdemaassa.

Jari Laukia korostaa, että menestykselliseen koulutusvientiin pyrittäessä on tärkeää varmistua henkilökunnan ammattitaidosta, kyvystä kohdata erilaisia oppijoita ja kulttuuriosaamisesta. Opet-

tajilta on vaadittava substanssiosaamisen lisäksi kykyä hyödyntää työskentelyssään erilaisia oppimisoluita ja sähköisiä viestimiä. Kokemusten perusteella tulee harkittavaksi myös kolmannen kielen käyttö opetuksessa.

- Eri kulttuurissa toimiminen opettaa meitäkin tavattoman paljon. Koulutusvienti vahvistaa myös omaa kulttuuriamme, sillä se on tunnettava erityisen hyvin, jotta voi menestyksellisesti työskennellä muita kulttuureita edustavien korkeasti koulutettujen asiantuntijoiden kanssa.

Markku Tasala

Ammattikasvatuksen aikauskirjan 2012 artikkelikäsitelmien arvioitsijat

.....
Kari Korpelainen, kari.korpelainen@uta.fi

Maisa Martin, maisa.martin@ju.fi

Anne Nevgi, anne.nevgi@helsinki.fi

Timo Pihkala, timo.pihkala@lut.fi

Jenni Pääkkönen, jenni.paakkonen@vatt.fi

Hilkka Roisko, hilkka.roisko@uta.fi

Pekka Ruohotie, pekka.ruohotie@uta.fi

Toni Saarivirta, toni.saarivirta@uta.fi